

Fiscaal Juridische Actualiteiten

Informatiebulletin over de eigen woning en inkomensvoorzieningen

Nummer 269 – november 2025

Inhoud

Fiscaal Juridische Signalen

- Antwoorden op Kamervragen fiscaal belasten pensioenadvies 1
- Algemene Rekenkamer publiceert rapport Verantwoord belasten 2
- AOW-leeftijd stijgt niet in 2031 3

Vraag van de maand

- Eigen woning en echtscheiding (II) 3

Wetgeving en beleid

- Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw bij uitbetaling gespaarde pensioenaanvulling 6

Standpunten kennisgroepen Belastingdienst

- Overgangsrecht bestaande eigenwoningschuld 7

Jurisprudentie

- Villataks blijft overeind in procedure voor Hof Amsterdam 8
 - Geen tweede kans voor verhoogde schenkingsvrijstelling 9
 - Pensioenpremie (toch niet) belast met BTW 10
 - Overzicht recente jurisprudentie 11
-

Fiscaal Juridische Signalen

Antwoorden op Kamervragen fiscaal belasten pensioenadvies

Op 31 oktober heeft staatssecretaris Heijnen de vragen van lid Joseph (BBB) beantwoord over het fiscaal belasten van pensioenadvies

[Antwoord van Staatssecretaris Heijnen \(Financiën\), mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid \(ontvangen 31 oktober 2025\)](#)

Joseph heeft op 7 oktober 2025 een aantal [vragen](#) gesteld over de belastbaarheid van pensioenadviezen en gevraagd om onderzoek naar een gerichte vrijstelling van loonbelasting hiervoor.

Heijnen verklaart dat de regering geen reden ziet voor een onderzoek naar een gerichte vrijstelling in de loonbelasting voor persoonlijk pensioenadvies. Een persoonlijk advies dat een stapje verder gaat dan keuzebegeleiding levert werknemers een 'voordeel' op. De werkgever neemt immers in deze situatie privéuitgaven van de werknemer voor zijn rekening. Fiscaal gezien kwalificeert dit persoonlijke advies als belast loon (in natura), omdat dit voordeel voortvloeit uit de dienstbetrekking. De staatssecretaris volgt daarmee het door de Belastingdienst ingenomen standpunt [KG:204:2025:16](#).

Hoewel zo'n 'keuzebegeleiding overstijgend advies' tot het belastbare loon behoort, betekent dit volgens Heijnen niet dat het fiscaal wordt ontmoedigd. Vanwege de budgettaire gevolgen wordt een wetswijziging als onwenselijk beschouwd. De regering ziet dan ook geen aanleiding om beleidsopties te ontwikkelen of aanpassingen in de fiscale wetgeving door te voeren om zo'n persoonlijk pensioenadvies buiten de heffing te houden.

Belang voor de praktijk

De Wet toekomst pensioenen (Wtp) verplicht pensioenuitvoerders om deelnemers goed te begeleiden bij hun keuzes, zoals vastgelegd in [art. 48a Pensioenwet \(PW\)](#). Deze open norm biedt ruimte voor maatwerk, waardoor uitvoerders bijvoorbeeld persoonlijke keuzebegeleidingsgesprekken aanbieden. Naast de online keuzeomgeving als invulling van [art 48a PW](#) biedt Nationale-Nederlanden optioneel extra keuzebegeleiding met de 'Pensioen APK'. Uitgangspunt bij de NN Pensioen APK is dat de adviseur zich beperkt tot keuzebegeleiding binnen de pensioenregeling en dat de kosten daarom niet tot het belastbare loon hoeven te worden gerekend.

Algemene Rekenkamer publiceert rapport Verantwoord belasten

De Algemene Rekenkamer publiceert het rapport Verantwoord belasten. Hierin concludeert de Algemene Rekenkamer dat het parlement onvoldoende in staat is de belastingopbrengsten adequaat te controleren.

[Rapport Verantwoord belasten voor een beter belastingbeleid, november 2025](#)

Begin november publiceert de Algemene Rekenkamer (AR) het rapport Verantwoord belasten voor een beter belastingbeleid. De belangrijkste bevindingen van de AR zijn de volgende:

- Het parlement is op basis van de verstrekte verantwoordingsinformatie onvoldoende in staat om de belastingopbrengsten adequaat te controleren.
- Hierdoor is bijsturen of leren voor de toekomst ook niet goed mogelijk.
- Daardoor blijven kansen liggen om onderbouwd het belastingstelsel doeltreffender, doelmatiger en eenvoudiger te maken.
- Een verbeterde verantwoording over de belastingopbrengsten is wenselijk en mogelijk. De AR doet hiervoor concrete voorstellen.

Belang voor de praktijk

Het is schrijnend om te zien welke verschillen er zijn tussen geraamde en gerealiseerde begrotingsontvangsten en -uitgaven. De AR noemt als voorbeeld de schenkingsvrijstelling eigen woning, de zogenoemde 'jubelton'. De geraamde derving voor 2013 en 2014 bedroeg € 104 miljoen. Maar de werkelijke derving voor de overheid bedroeg over die jaren het tienvoud, € 1.035 miljoen.

Een ander punt is dat in het jaarverslag van het ministerie van Financiën een specificatie van belastingontvangsten goeddeels ontbreekt. Bij de 'grote' belastingmiddelen, zoals de loon- en inkomstenbelasting, omzetbelasting en vennootschapsbelasting, gaat de specificatie niet verder dan dat voor de omzetbelasting en de loon- en inkomstenbelasting meer dan € 80 miljard wordt opgehaald en dat het bij de vennootschapsbelasting om meer dan € 40 miljard gaat. Een meer diepgaande specificatie ontbreekt. Zo bestaat de inkomstenbelasting zowel uit een belasting op inkomen uit werk als een belastingheffing op inkomen uit vermogen. Het is echter onduidelijk welk deel van de inkomstenbelasting wordt geheven over die beide grondslagen aangezien er alleen één totaalbedrag wordt verstrekt. Wij merken hierbij op dat in de [memorie van toelichting](#) bij het voorstel Wet werkelijk rendement box 3 overigens wel een budgettaire paragraaf is opgenomen (p. 54-56).

AOW-leeftijd stijgt niet in 2031

De AOW-leeftijd en bijbehorende aanvangsleeftijd stijgen in 2031 niet en blijven 67 jaar en drie maanden respectievelijk 17 jaar en drie maanden.

[Brief van de minister van Sociale Zaken, Werkgelegenheid aan de Tweede Kamer van 7 november 2025, referentie 2025-0000245696](#)

Demissionair minister Paul informeert de Tweede Kamer in de brief van 7 november 2025 over de AOW-leeftijd 2031. Deze blijft ten opzichte van de AOW-leeftijd 2030 ongewijzigd op 67 jaar en drie maanden. In de kamerbrief is ook opgenomen dat de pensioenrichtleeftijd in 2027 op 68 jaar blijft staan.

Belang voor de praktijk

Bij een stijging van de levensverwachting van een 65-jarige, stijgt ook de AOW-leeftijd. Dit gaat in stappen van drie maanden en wordt telkens vijf jaar van tevoren aangekondigd. De nieuwste [prognoses van het CBS](#) brengen mee dat de AOW-leeftijd in 2031 67 jaar en drie maanden is en dus niet stijgt ten opzichte van 2030.

Tijdens de coronapandemie overleden meer mensen dan voor de pandemie werd verwacht. Deze toename in sterfte zorgde voor een lagere levensverwachting. Het CBS nam tot vorig jaar aan dat COVID-19 op de lange termijn geen blijvend effect op de levensverwachting zou hebben. In de recente prognose constateert het dat de levensverwachting weer toeneemt, maar het herstel gaat langzamer dan gedacht.

Nu de AOW-leeftijd in 2031 niet stijgt, blijven ook de vroegste en de uiterste leeftijd waarop pensioen moet ingaan ([art. 18a lid 4 Wet LB 1964](#)) ongewijzigd ten opzichte van 2030. Evenmin wijzigt in 2031 de uiterste lijfrente-ingangsdatum ([art. 3.125 lid 1 Wet IB 2001](#)) ten opzichte van 2030. De pensioenrichtleeftijd (voor tweedepijlerpensioenen) blijft in 2027 ook op 68 jaar staan. In de [Wet toekomst pensioenen](#) vindt opbouw plaats aan de hand van een leeftijdsonafhankelijke premie. De pensioenrichtleeftijd speelt in dat nieuwe kader geen rol. Wel blijft de pensioenrichtleeftijd een rol spelen voor het overgangsrecht voor bestaande pensioenregelingen.

Vraag van de maand

Eigen woning en echtscheiding (II)

Vraag

Mijn vrouw en ik zijn in algehele gemeenschap van goederen gehuwd. Samen hebben we sinds 2010 een woning met een WOZ-waarde van € 500.000 en een aflossingsvrije eigenwoningsschuld van € 300.000 (€ 6.000 rente op jaarbasis). We hebben besloten om uit elkaar te gaan. Binnenkort zal mijn vrouw verhuizen. Het echtscheidingsverzoek is al gedaan. Op dit moment zijn wij ons aan het verdiepen over de gevolgen van echtscheiding voor de toepassing van de eigenwoningregeling. Het is de bedoeling dat mijn vrouw haar aandeel in de eigen woning aan mij overdraagt. Maar tot het zover is willen we, omdat ik in de woning blijf wonen, afspreken dat ik na haar verhuizing de hypotheeklasten voor mijn rekening neem. Maar we weten nog niet goed hoe we dat in het vat moeten gieten. We hebben gehoord dat we 'iets in de alimentatiesfeer' kunnen afspreken. Maar we horen ook dat we een gebruiksvergoeding kunnen overeenkomen. Wat houden deze twee mogelijkheden in?

Antwoord

Hierna zullen wij ingaan op de fiscale aspecten van de 'alimentatieroute' en de 'gebruiksvergoedingsroute'. Vanzelfsprekend is het aan u en uw partner om te beoordelen wat u het beste past.

Alimentatie

U bent beiden voor 50% eigenaar van de woning. Ieders aandeel in de eigenwoningsschuld bedraagt eveneens 50%, dus een bedrag van € 150.000. U en uw vrouw kunnen ieder € 3.000 aan hypotheekrente aftrekken in de aangifte inkomstenbelasting. Daar staat tegenover dat u beiden een eigenwoningforfait toegerekend krijgt van € 875. Het fiscale plaatje is dan als volgt:

	Man	Vrouw
Eigenwoningforfait	€ 875	€ 875
Af: eigenwoningrente	<u>€ 3.000</u>	<u>€ 3.000</u>
Belastbare inkomsten uit eigen woning	-/- € 2.125	-/- € 2.125

Wanneer u – zoals u aangeeft – alle hypotheekrente gaat betalen, dan drukt de rentelast van € 3.000 voor uw vrouw niet meer op haar. Zij kan de hypotheekrente in dat geval niet meer aftrekken in haar aangifte inkomstenbelasting. U kunt die rente ook niet aftrekken, omdat het niet uw eigenwoningsschuld is. Met andere woorden: als u niets afspreekt, dan kunt u alleen uw eigen € 3.000 aan eigenwoningrente aftrekken, maar u betaalt wel € 6.000. De aftrek van de andere € 3.000, die ziet op het aandeel in de hypotheek van uw vrouw, blijft fiscaalrechtelijk 'hangen'.

De 'alimentatieroute' houdt in dat u met uw vrouw afspreekt dat ieder het eigen aandeel aan hypotheekrente verschuldigd blijft, maar dat u daarnaast met uw vrouw een alimentatie afspreekt van € 3.000. Voor u en uw vrouw betekent dit het volgende:

- Beiden heeft u een bijtelling uit hoofde van het eigenwoningforfait van € 875
- Beiden heeft u aftrek van eigenwoningrente van € 3.000
- De alimentatie van € 3.000 is bij u aftrekbaar als persoonsgebonden aftrekpost
- De door uw vrouw ontvangen alimentatie van € 3.000 is bij haar belast

Daarnaast geldt er nog het volgende. Uw vrouw verstrekt u namelijk woongenot, voor haar aandeel in de woning. Weliswaar heeft zij een bijtelling op haar inkomen (eigenwoningforfait) maar zij heeft tot hetzelfde bedrag een persoonsgebonden aftrekpost. Bij u is het ontvangen woongenot belast als periodieke verstrekking, ook weer tot hetzelfde bedrag (€ 875).

Hierbij plaatsen wij nog een aantal opmerkingen:

1. Inkomen in box 1 wordt belast tegen het progressief tarief. Dat kan oplopen tot 49,50%. Dit geldt ook voor de belastingheffing over het eigenwoningforfait, de ontvangen alimentatie en het ontvangen woongenot.
2. De eigenwoningrente, de betaalde alimentatie en het verstrekte woongenot wordt geraakt door de tariefcorrectie ([art. 2.10 lid 2 Wet IB 2001](#)). Hierdoor zijn deze aftrekposten effectief aftrekbaar tegen een tarief van maximaal 37,48% (2025).
3. Het is niet nodig dat uw vrouw zelf haar aandeel in de verschuldigde hypotheekrente rechtstreeks aan de geldverstrekker betaalt. U kunt dit ook voor haar betalen en deze betaling vervolgens verrekenen met de door u aan haar verschuldigde alimentatie.
4. Een alimentatie-afspraken is niet altijd een reële optie. Als uw vrouw een zeer riant inkomen heeft en uw inkomen daar ver bij achterblijft, is het volstrekt duidelijk dat een alimentatieverplichting bij u jegens uw vrouw niet op zijn plaats is.
5. Over het ontvangen woongenot en ontvangen alimentatie is in beginsel 5,26% (2025) bijdrage Zorgverzekeringswet verschuldigd. Dit speelt alleen tot een bijdrage-inkomen van in totaal € 75.864 (2025).
6. De eigenwoningregeling is voor uw vrouw maximaal 24 maanden nog van toepassing op haar aandeel in de woning ([art. 3.111 lid 4 Wet IB 2001](#)). Na afloop van deze 24-maandsperiode verhuist voor uw vrouw haar aandeel in de woning naar box 3. Datzelfde geldt voor haar aandeel in de lening.

Gebruiksvergoeding

Betaalt u een reële gebruiksvergoeding aan uw vrouw, dan wordt het fiscaalrechtelijk allemaal een stuk eenvoudiger. Ieder houdt in dat geval zijn eigen renteaftrek (€ 3.000) en ieder krijgt in dat geval een bijtelling vanuit het eigenwoningforfait. Daar blijft het bij. De gebruiksvergoeding is – anders dan bij alimentatie – niet aftrekbaar bij de alimentatieplichtige en evenmin belast bij de alimentatiegerechtigde. Ook de aftrek bij uw vrouw voor verstrekt woongenot is in dat geval niet aan de orde. Er wordt immers een reële gebruiksvergoeding betaald. Dit betekent eveneens dat er bij u geen periodieke verstrekking vanwege ontvangen woongenot wordt belast. Er zijn in deze opzet ook geen aspecten met betrekking tot de bijdrage Zorgverzekeringswet.

Voor de volledigheid citeren wij nog onderdeel 4.1 van het besluit van het [besluit van 24 november 2009, nr. CPP2009/2342M, Stcrt. 2009, 18386](#):

“De echtscheidingsregeling geldt ook als de vertrekkende partner-eigenaar de voormalige eigen woning verhuurt aan de ex-partner. De regeling geldt immers (voor maximaal twee jaar) als de woning de gewezen partner anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat ([artikel 3.111, vierde lid, van de Wet IB 2001](#)). Het maakt daarbij niet uit onder welke voorwaarden de ex-partner die in de woning blijft wonen de woning gebruikt. Ik merk op dat de tijdelijke verhuurregeling van [artikel 3.111, zevende lid](#), en [3.113, van de Wet IB 2001](#), niet geldt. De tijdelijke verhuurregeling is alleen van toepassing als de eigen woning het hoofdverblijf is gebleven. In dit geval heeft de vertrekkende ex-partner zijn hoofdverblijf verplaatst naar elders.

Voor de renteaftrek geldt als uitgangspunt dat de betaalde hypotheekrente niet hoeft te worden gesaldeerd met de huur. Ondanks de huurbetaling blijft de eigenwoningrente drukken op de vertrekkende partner. Huur is geen (directe) vergoeding voor de betaalde rente, maar een vergoeding voor het gebruik van de woning.”

Belang voor de praktijk

Over eigen woning en echtscheiding is veel te doen. In onze nieuwsbrief van afgelopen augustus (nr. 266) zijn wij ook al ingegaan op dit onderwerp. De waarschuwing die we daar hebben afgegeven ging erover dat partners moeten oppassen met de afspraak dat de achterblijvende ex-partner de eigenaarslasten van (het aandeel in) de woning van de vertrekkende ex-fiscale partner gaat betalen. Daarmee diskwalificeert namelijk (het aandeel in) de woning voor deze ex-fiscale partner zonder meer als eigen woning in box 1, en daarmee ook de eigenwoningschuld. Dit kan niet gerepareerd worden met de keuze voor ‘voljaarspartnerschap’. Voor een verdere toelichting verwijzen wij naar die nieuwsbrief.

De keuze voor ‘voljaarspartnerschap’ ([art. 2.17 lid 7 Wet IB 2001](#)) houdt in dat partners in het jaar van het verbreken van het fiscaal partnerschap voor (uitsluitend) dat jaar nog kunnen kiezen om geacht te worden het gehele kalenderjaar partners te zijn geweest voor de toepassing van dit [artikel 2.17 Wet IB 2001](#). Concreet betekent dit dat onder andere de belastbare inkomsten uit eigen woning en de persoonsgebonden aftrekposten (alimentatie) in de aangiften inkomstenbelasting onderling kunnen worden verdeeld in iedere gewenste

verhouding. Zonder die keuze is die verdeling alleen mogelijk over de periode dat er daadwerkelijk nog sprake is van fiscaal partnerschap. De keuze voor voljaarspartnerschap ziet alléén op deze verdeling. Ex-partners worden er niet voor het hele jaar alsnog fiscaal partner van.

De Belastingdienst signaleert ook dat partners in het kader van echtscheiding vaak worstelen met de fiscale spelregels, niet overigens alleen op het terrein van de eigenwoningregeling. De Belastingdienst helpt partners en hun adviseurs met veel informatie hierover:

- [Handboek Scheiden](#)
- [Het echtscheidingsconvenant en de eigen woning](#)

De verschillen tussen de 'alimentatieroute' en de 'gebruiksvergoedingsroute' hebben we onderstaand samengevat in een tabel.

Aspect	Alimentatieroute	Gebruiksvergoeding
Hypotheekrenteaf trek	Ieder behoudt aftrek van eigen aandeel (€ 3.000)	Ieder behoudt aftrek van eigen aandeel (€ 3.000)
Eigenwoningforfait	Bijtelling bij beiden (€ 875)	Bijtelling bij beiden (€ 875)
Extra betaling	Alimentatie (€ 3.000): aftrekbaar bij betaler, belast bij ontvanger	Gebruiksvergoeding: niet aftrekbaar, niet belast
Woongenot	Ontvanger: aftrekpost (€ 875); betaler: belast als periodieke verstrekking (€ 875)	Geen aftrek of belasting voor woongenot
Zorgverzekeringswet	Bijdrage verschuldigd over alimentatie en woongenot	Geen bijdrage verschuldigd
Voordelen	Extra aftrekposten, mogelijk gunstig bij inkomensverschillen	Fiscaal eenvoudig, geen extra heffingen
Nadelen	Complex, extra belasting bij ontvanger, Zvw-bijdrage, niet altijd reëel	Geen fiscaal voordeel voor gebruiksvergoeding, kan financieel nadelig zijn

Wetgeving en Beleid

Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw bij uitbetaling gespaarde pensioenaanvulling

Naar aanleiding van een verzoek van vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer reageert staatssecretaris Heijnen (Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane) op 27 oktober 2025 op een vervolgbrief van een burger over het inhouden van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet (Zvw) op de uitbetaling van een gespaarde pensioenaanvulling.

[Reactie op brief over inhouding Zvw-premie op uitbetaling gespaarde pensioenaanvulling, Kamerstukken 31066-1515 d.d. 27 oktober 2025](#)

De vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer heeft staatssecretaris Heijnen gevraagd te reageren op een brief van een burger over de inhouding van de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw bij de uitbetaling van een 'gespaarde pensioenaanvulling'. De burger geeft aan dat zijn werkgever over zijn loon een bijdrage Zvw heeft voldaan. Uit het nettoloon heeft hij gespaard voor zijn pensioen en het is in zijn ogen niet reëel dat er nog een keer bijdrage Zvw verschuldigd is. De redenatie is dat de uitkeringen geen inkomen vormen, maar uitbetalingen van gespaard vermogen zijn.

Bij de beantwoording gaat de staatssecretaris ervan uit dat de burger met zijn gespaarde pensioenaanvulling een lijfrente bedoelt. Hij geeft aan dat de fiscale behandeling van gespaard geld op een spaarrekening verschilt met opgebouwd vermogen in een lijfrente. Spaargeld valt in box 3 van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001). Een lijfrente is fiscaal gefacilieerd: de inleg is aftrekbaar en de uitkeringen zijn later belast. De lijfrente bevindt zich in box 1.

De staatssecretaris geeft aan dat er in de onderhavige situatie geen sprake is van dubbele heffing van de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw:

- Over het loon heeft de werkgever de werkgeversheffing betaald, die niet op de werknemer werd verhaald. Dit loon valt niet onder het bijdrage-inkomen waarover zelf Zvw-bijdrage verschuldigd is.
- De uitkeringen uit de lijfrente worden in box 1 belast en tellen daarnaast mee als bijdrage-inkomen voor de heffing van de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw.

De werkgeversheffing Zvw en de inkomensafhankelijke bijdrageheffing Zvw zijn dus twee verschillende heffingen, opgelegd aan verschillende personen.

Belang voor de praktijk

De Zorgverzekeringswet regelt de verschuldigdheid van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet in [art. 42 Zvw](#) en [art. 43 Zvw](#). Deze inkomensafhankelijke bijdrage kan op drie verschillende manieren verschuldigd zijn:

1. Werkgeversheffing: de werkgever is deze verschuldigd over het bijdrage-inkomen dat deze werkgever aan de werknemer betaalt. In 2025 bedraagt de werkgeversheffing 6,51% van dit loon
2. Inhoudingstraject: op de aan een uitkeringsgerechtigde verstrekte uitkeringen moet de uitvoerder de bijdrage Zvw inhouden. Het gaat hierbij onder meer om pensioen-, lijfrente- en stamrechtuitkeringen. Hiervoor geldt het verlaagde tarief. In 2025 bedraagt de bijdrage Zvw 5,26% van het bijdrage-inkomen;
3. Aanslagtraject: onder andere een zelfstandig ondernemer is deze verschuldigd over de (box 1) winst uit onderneming. Voor het aanslagtraject geldt ook het verlaagde tarief 5,26% (in 2025).

De inkomensafhankelijke bijdrage Zvw kent een wettelijk gemaximeerd bijdrage-inkomen van maximaal € 75.864 (2025). Als er over een hoger bijdrage-inkomen de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw is betaald, krijgt de verzekerde dit meerdere terug.

De dubbele bijdrageheffing wordt breed gevoeld, maar doorgaans nou net niet bij werknemers. Anders ligt dat bij bijvoorbeeld zelfstandig ondernemers. De zelfstandig ondernemer is over zijn winst uit onderneming de bijdrage Zvw verschuldigd. Doet deze ondernemer een lijfrentestorting dan leidt dat niet tot een verlaging van de verschuldigde bijdrage Zvw, behalve als het gaat om de omzetting van de fiscale oudedagsreserve (FOR). In de uitkeringsfase is over de lijfrentetermijnen opnieuw de bijdrage Zvw verschuldigd. Daar staat zoals gezegd in de opbouwphase geen tegemoetkoming tegenover in de sfeer van een aftrek op het bijdrage-inkomen. Dubbele bijdrageheffing dus. Een tweede voorbeeld waarbij dubbele bijdrageheffing speelt is bij het doorbetalen van pensioen aan de ex-partner. De pensioengerechtigde is over het volle pensioen de bijdrage Zorgverzekeringswet verschuldigd en voor het bedrag van de doorbetaling is de ex-partner opnieuw de bijdrage Zorgverzekeringswet verschuldigd.

Standpunten kennisgroepen Belastingdienst

In deze rubriek maken wij melding van een aantal standpunten dat de Belastingdienst recent heeft gepubliceerd. Onze focus ligt daarbij vooral op de onderwerpen eigen woning, bank- en verzekeringsproducten en pensioen.

In de afgelopen periode hebben de kennisgroepen van de Belastingdienst met betrekking tot vorengenoemde onderwerpen één standpunt gepubliceerd. Die bespreken wij hieronder.

Het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen (CAP) van de Belastingdienst heeft in de afgelopen periode geen nieuwe standpunten gepubliceerd.

Overgangsrecht bestaande eigenwoningsschulden

Het overgangsrecht voor een bestaande eigenwoningsschuld eindigt als sprake is van een fictieve vervreemding van de oude eigen woning. Bij de aankoop en financiering van een nieuwe eigen woning herleeft dit overgangsrecht niet.

[Belastingdienst 18 november 2025, KG:051:2025:8](#)

In dit standpunt van de Kennisgroep onroerende zaken staat de volgende situatie centraal. Een belastingplichtige koopt vóór 2013 zijn eerste eigen woning voor € 200.000. Hij financiert dit volledig

met een aflossingsvrije lening. Met ingang van 2013 kwalificeert deze lening als een bestaande eigenwoningschuld ([art. 10bis.1 Wet IB 2001](#)). Na 2013 verhuist hij naar een huurwoning. De oude woning houdt hij aan als een vakantiewoning. Er is dan sprake van een fictieve vervreemding van de oude woning. De oude woning en de aflossingsvrije lening verhuizen naar box 3. Een jaar later koopt deze persoon een nieuwe woning. Hij sluit een nieuwe aflossingsvrije lening af van € 200.000. Hij verhuist naar de nieuwe woning. Die woning is dus een eigen woning in box 1. Na toepassing van de bijleenregeling bedraagt de maximale eigenwoningschuld € 200.000. Volgens de Kennisgroep onroerende zaken van de Belastingdienst kwalificeert de aflossingsvrije lening voor de nieuwe woning niet als een bestaande eigenwoningschuld. Om als eigenwoningschuld te kwalificeren moet deze lening voldoen aan de fiscale aflossingseis.

Belang voor de praktijk

Dit standpunt borduurt voort op een eerder standpunt van de Kennisgroep onroerende zaken van de Belastingdienst met nummer [KG:051:2023:22](#). In dat standpunt ging het om een persoon die eveneens verhuisde van een eigen woning/hoofdverblijf naar een huurwoning en enige jaren later terugkeerde naar diezelfde woning. Op het voormalig hoofdverblijf rust een lening van voor 2013. Voor de verhuizing naar de huurwoning kwalificeert de lening als een bestaande eigenwoningschuld. In de periode dat de huurwoning wordt bewoond vallen voormalig hoofdverblijf en lening in box 3. Met de terugkeer naar het voormalig hoofdverblijf kwalificeert de lening weer als bestaande eigenwoningschuld. Dat gebeurt niet op grond van [art. 10bis.1 lid 3 Wet IB 2001](#). Daarin wordt namelijk de situatie beschreven van een aflossing en het opnieuw lenen voor een eigen woning binnen het kalenderjaar van aflossing of het daaropvolgende kalenderjaar. Dat is niet aan de orde. Er wordt feitelijk immers helemaal niets afgelost. De herleving vindt plaats omdat de lening historisch verband houdt met de woning. Er wordt 'gewoon' weer voldaan aan de criteria voor een bestaande eigenwoningschuld. In de geschetste situatie van het nieuwe standpunt ligt dat anders. Er wordt immers een andere woning/hoofdverblijf gekocht. De lening op de (nog steeds) vakantiewoning is niet historisch verbonden met dit nieuwe hoofdverblijf. De lening die wordt aangegaan voor de nieuwe woning kan daarom nooit kwalificeren als bestaande eigenwoningschuld.

In de geschetste situatie wordt de tussenstap gezet van verhuizen naar een huurwoning. Maar ook zonder deze tussenstap kan het overgangsrecht voor bestaande eigenwoningschulden in gevaar komen. Als iemand besluit om zijn huidige woning/hoofdverblijf niet te gaan verkopen maar te gaan verhuren – of als tweede woning aan te houden – dan kan voor de lening voor de nieuwe eigen woning het overgangsrecht voor bestaande eigenwoningschulden evenmin gelden. Daar zal niet iedereen zich bewust van zijn.

Jurisprudentie

Villataks blijft overeind in procedure voor Hof Amsterdam

Hof Amsterdam oordeelt dat het hoger beroep van belanghebbende over de villataks ongegrond is.

[Hof Amsterdam 21 oktober 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:2995](#)

Twee partners hebben een eigen woning met een WOZ-waarde van € 2.377.000 (2021). Het eigenwoningforfait bedraagt € 35.324. Voor woningen met een waarde in 2021 van meer dan € 1.110.000 geldt dat het eigenwoningforfait in zoverre wordt berekend door de WOZ-waarde boven dit bedrag te vermenigvuldigen met 2,35%. Dit staat ook wel bekend als

de villataks. De partners menen dat de villataks op stelselniveau in strijd is:

1. met algemene rechtsbeginselen, in het bijzonder het gelijkheids- en het evenredigheidsbeginsel; en/of
2. met art. 14 EVRM in verbinding met art. 1 EP EVRM.

Rechtbank Noord-Holland heeft de partners in eerste aanleg in het ongelijk gesteld. Ook in hoger beroep krijgen de partners geen gelijk van Hof Amsterdam. De naar onze mening belangrijkste overweging van het hof daarbij is de volgende:

“Naar het oordeel van het Hof heeft de wetgever in het kader van zijn streven naar evenwichtige maatregelen voor diverse inkomens- en vermogensgroepen te komen tot de afweging om bij duurder woningen aan het beleggingsaspect (de waardeontwikkeling) meer gewicht toe te kennen - en in zoverre dus een verschil te maken tussen belastingplichtigen met een eigen woning waarvan de eigenwoningwaarde boven en belastingplichtigen met een eigen woning waarvan de eigenwoningwaarde onder een bepaald grensbedrag ligt - de hem toekomende ruime beoordelingsmarge niet overschreden. (...) Anders dan belanghebbende meent brengt ook de omstandigheid dat geheven wordt over inkomsten die niet feitelijk zijn gerealiseerd, niet mee dat de heffing in strijd is met [art. 1 EP EVRM](#). Steun hiervoor vindt het Hof in het gegeven dat de Hoge Raad bij het bepalen van het zogenaamde werkelijk rendement voor de heffing in box 3 ook ongerealiseerde vermogenswinsten tot dat rendement rekent (vgl. [HR 6 juni 2024, nr. 22/04676, ECLI:NL:HR:2024:704](#), (...) r.o. 5.4.8.)”

Belang voor de praktijk

Het hof heeft een duidelijke en goed onderbouwde uitspraak gedaan over de rechtmatigheid van de villataks. Maar het wachten is natuurlijk op de Hoge Raad. Dat die hierover uiteindelijk ook gaat oordelen is evident. Wij verwachten echter niet dat de Hoge Raad hierover wezenlijk anders zal oordelen. Dat laat echter onverlet dat belastingplichtigen die dit aangaat en die de boot niet willen missen mocht de Hoge Raad toch anders oordelen, er wellicht verstandig aan doen bezwaar te maken tegen de villataks. Dat heeft echter niet zo veel zin als de WOZ-waarde zich net boven de villataksgrens bevindt. In een geval als het onderhavige loont zich dat veel meer. Maar uiteraard, dan moet de Hoge Raad wel tot een andere slotsom komen en dat is naar onze mening nog maar zeer de vraag.

De betreffende zaak speelt voor het belastingjaar 2021. Inmiddels ligt de villataksgrens op € 1.330.000 (2025; zie ook [art. 3.112 Wet IB 2001](#)) en ook volgend jaar zal deze grens nog weer hoger liggen.

Geen tweede kans voor verhoogde schenkingsvrijstelling

Het Gerechtshof 's-Hertogenbosch oordeelt dat er geen nieuwe mogelijkheid is om de verhoogde vrijstelling opnieuw toe te passen, omdat de eerdere schenking niet is ontbonden of herroepen.

[Hof Den Bosch 1 oktober 2025, ECLI:NL:GSHSHE:2025:2709](#)

Vader en moeder doen bij notariële akte van 23 december 2008 een schenking aan hun dochter onder schuldigerkenning. Het geschonken kapitaal is volgens de overeenkomst pas opeisbaar bij overlijden van de langstlevende ouder of bij bijzondere omstandigheden, zoals faillissement, onder curatele/bewindstelling, gegronde vrees voor niet-terugbetaling of het niet nakomen van verplichtingen door de ouders. Voor deze schenking is een beroep gedaan op toepassing van de eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling van [art. 33 Successiewet \(tekst 2008\)](#). In de schenkingsovereenkomst is afgesproken dat de ouders rente betalen over het kapitaal, maar in de praktijk gebeurt dit niet. In 2018 en 2019 claimt de dochter opnieuw de verhoogde vrijstelling bij latere schenkingen.

De inspecteur is van mening dat op grond van het overgangsrecht van [art. 82a lid 1 SW 1956](#) in 2018 slechts gedeeltelijk een beroep op de eenmalig verhoogde vrijstelling worden gedaan. Voor de schenking in 2019 geldt volgens de inspecteur alleen de jaarlijkse vrijstelling van € 5.428 voor

schenkingen van ouders aan kinderen. De inspecteur baseert zich hierbij op het feit dat in 2008 al gebruik is gemaakt van de verhoogde vrijstelling.

De dochter voert aan dat zij alsnog recht heeft op toepassing van de zogenaamde 'jubelton'. Zij betoogt dat de schenking uit 2008 van rechtswege is ontbonden, omdat haar ouders de overeengekomen rente niet hebben betaald. Mocht die vlieger niet opgaan dan voert ze aan dat de schenking is herroepen of vervallen op grond van de in de overeenkomst opgenomen bepaling bij 'gegronde vrees voor niet-terugbetaling of het niet nakomen van verplichtingen door de ouders'. Mocht ook dat niet werken beroept zij zich op het standpunt van de Kennisgroep Successiewet [KG:063:2023:11](#) die onder voorwaarden een hernieuwd beroep op de verhoogde vrijstelling toestaat bij een herroeping van een eerdere schenking.

Het hof is het niet met dochter eens. Zij kan niet aannemelijk maken dat de schenkingsovereenkomst uit 2008 op grond van een bepaling uit de overeenkomst is ontbonden of herroepen. Ook volgt het hof haar niet in haar stelling dat het niet betalen van rente de schenkovereenkomst van rechtswege ontbindt. Het hof merkt verder op dat het beleid van de Kennisgroep Successiewet alleen geldt voor schenkingen met een expliciete herroepingsmogelijkheid of ontbindende voorwaarde. Aangezien de schenkingsovereenkomst uit 2008 deze niet bevatte, kan de dochter geen beroep doen op de verhoogde eigenwoningvrijstelling voor de latere schenkingen. Daarmee volgt het hof het standpunt van de inspecteur.

Belang voor de praktijk

In [KG:063:2023:11](#) werd de vraag gesteld of het recht op toepassing van de eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling ouders-kinderen herleeft, als de schenking waarbij in eerste instantie terecht een beroep werd gedaan op toepassing van de vrijstelling, om andere dan fiscale redenen wordt herroepen. De Belastingdienst bevestigt dat in dat geval bij een 'tweede' schenking waarbij op dat moment aan de voorwaarden wordt voldaan, met succes (opnieuw) een beroep op de eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling van [art. 33 onderdeel 5° en 7° onder a SW 1956](#) kan worden gedaan.

Een notariële akte lijkt waterdicht, maar is dat altijd wel zo? De notaris had in dit geval teleurstelling kunnen voorkomen door in de eerste schenkingsovereenkomst een herroepingsclausule of een ontbindende voorwaarde op te nemen. Toegegeven, in 2008 had hij dan wel een glazen bol nodig gehad om te kunnen anticiperen op een uitspraak van de Kennisgroep uit 2023.

Pensioenpremie (toch niet) belast met btw

Hof Arnhem-Leeuwarden heeft in twee uitspraken geoordeeld dat pensioenpremies betaald aan een pensioenfonds belast zijn met btw. De staatssecretaris van Financiën heeft daarop echter gemeld dat hij de uitspraken van het hof niet overneemt.

[Hof Arnhem-Leeuwarden 30 september 2025 ECLI:NL:GHARL:2025:5991](#)
[Hof Arnhem-Leeuwarden 30 september 2025 ECLI:NL:GHARL:2025:6015](#)
[Mededeling over pensioenpremie en BTW 12 november 2025](#)

Op 30 september 2025 heeft Hof Arnhem-Leeuwarden een tweetal uitspraken gedaan over pensioenuitvoering en btw. Het uitvoeren van een pensioenregeling wordt volgens het hof niet gezien als een verzekeringsdienst die is vrijgesteld van btw. Dit heeft tot gevolg dat pensioenfondsen 21% btw moeten heffen op pensioenpremies.

De staatssecretaris van Financiën deelt mee dat hij deze uitspraken niet overneemt als uitgangspunt voor de belastbaarheid van pensioenpremies voor de btw. Mede omdat deze uitspraken tegengesteld zijn aan een uitspraak van Hof Amsterdam ([ECLI:NL:GHAMS:2023:1249](#)) uit 2023 over eenzelfde situatie. Tegen deze uitspraak heeft belanghebbende beroep in cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. Zolang de Hoge Raad in die zaak geen uitspraak heeft gedaan, blijft het uitgangspunt voor de Belastingdienst dat de pensioenuitvoering als een van btw vrijgestelde dienst moet worden aangemerkt.

Belang voor de praktijk

Beide hofuitspraken hebben betrekking op verplicht gestelde bedrijfstakpensioenregelingen (bakkers en schilders). Volgens het hof ontbreekt voor deze werknemers een direct verband tussen premiebetaling en recht op uitkering: ook bij niet-betaalde premies houdt de werknemer recht op pensioen. Daarmee is geen sprake van een verzekeringshandeling. De pensioenpremies die in rekening worden gebracht zijn daarmee btw-belast. Het beginsel "geen premie, wel recht" geldt alleen voor verplicht gestelde pensioenfondsen. Bij andere pensioenregelingen, zoals pensioenregelingen bij een verzekeraar, PPI of een fonds waar deelname niet verplicht is, geldt dit principe niet. Hier is premiebetaling een voorwaarde voor het opbouwen van pensioenrechten. Dit moet ook duidelijk zijn in het pensioenreglement. De reikwijdte van de arresten lijkt dan ook alleen beperkt te zijn tot de verplichtgestelde pensioenfondsen.

De uitspraak van het hof viel in pensioenland bij veel bedrijven rauw op het dak. Wanneer van btw vrijgestelde bedrijven ook nog eens niet verrekenbare btw over de ingelegde pensioenpremies moeten afdragen, dan jaagt dit ze op hoge kosten. Het is niet ondenkbaar dat dit ook ten koste gaat van de deelnemers zelf. Zij kunnen nog even opgelucht adem halen. Zolang de Hoge Raad nog geen uitspraak heeft gedaan, is er voor pensioenfondsen geen verplichting om btw over de pensioenpremie te berekenen.

Mocht de Hoge Raad uiteindelijk oordelen dat de dienst niet is vrijgesteld van btw, dan mag verwacht worden dat de wetgever in dat geval passende maatregelen zal treffen. Niet voor niets is bij de parlementaire behandeling van de pensioenwet al door de wetgever zelf benoemd dat een uitvoeringsovereenkomst een verzekeringsovereenkomst is en daarmee sprake is van een btw vrijgestelde dienst.

Overzicht recente jurisprudentie

Onderstaand geven wij een opsomming van recente interessante uitspraken die wij kort weergeven maar niet uitgebreid behandelen.

Slechts renteaftrek eigenwoningsschuld tot door de geldverstrekker bevestigde betalingen

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant 14 oktober 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:7033](#)

Een man claimt in 2020 € 82.096 en in 2021 € 66.723 hypotheekrenteaftrek in de aangifte inkomstenbelasting. De Belastingdienst corrigeert deze bedragen op basis van renseignementen van de geldverstrekker tot € 12.096 (2020) en € 11.983 (2021). De man is het niet eens met de correctie en gaat in beroep.

De rechter geeft aan dat het aan de man is om aannemelijk te maken dat de opgevoerde rente daadwerkelijk is betaald. Hij levert echter geen overtuigende bewijsstukken en de opgevoerde bedragen worden dan ook als ongeloofwaardig beoordeeld. De rechtbank volgt de Belastingdienst en verklaart de beroepen ongegrond.

Geen hogere aftrek hypotheeklasten ex-partner

[Hof Arnhem-Leeuwarden 21 oktober 2025, ECLI:NL:GHARL:2025:6533](#)

Een man betaalt in de periode 2016 tot en met 2020 de hypotheeklasten voor een woning waarin zijn ex-partner blijft wonen na de echtscheiding. In de aangiften inkomstenbelasting geeft hij deze betalingen op als onderhoudsverplichtingen. De inspecteur accepteert dit aanvankelijk, maar legt later navorderingsaanslagen op na ontvangst van een alimentatiebeschikking waaruit blijkt dat er geen partneralimentatie is afgesproken. In de bezwaarprocedure heeft de inspecteur toch de helft van de hypotheeklasten en het eigenwoningforfait als uitgaven voor levensonderhoud voor de ex-partner in aftrek toegelaten.

De rechter ziet geen aanleiding om een hoger bedrag aan onderhoudskosten in aftrek toe te staan. Uit de alimentatiebeschikking volgt niet dat belanghebbende ertoe verplicht is te voorzien in het onderhoud van zijn ex-partner. Dat hij de lasten van de woning heeft gedragen en dit in die beschikking ook is opgenomen, doet hier niet aan af.

Pensioen in eigen beheer onzuiver door stoppen uitkeringen

[Hof Arnhem-Leeuwarden 7 oktober 2025, ECLI:NL:GHARL:2025:6243](#)

Een directeur-groootaandeelhouder bereikt in juni 2015 de pensioengerechtigde leeftijd. Hij ontvangt vanaf dat moment ouderdomspensioen van € 53.075 per jaar. De BV houdt in 2015 loonheffing in en draagt deze af. In 2016 vindt er geen afdracht loonheffing plaats en vanaf 2017 worden nihil-aangiften gedaan met als reden het 'besef dat geen pensioen uitgekeerd hoefde te worden'. De inspecteur stelt dat het pensioen onzuiver is en legt een naheffingsaanslag en een vergrijpboete op.

Het hof volgt de stelling van de inspecteur en oordeelt dat de pensioenregeling fiscaal onzuiver is geworden omdat de pensioenuitkeringen bewust zijn stopgezet. Hierdoor is de totale waarde van de pensioenaanspraak (circa €1,67 miljoen) belast. De naheffing van ongeveer €1,15 miljoen is inclusief revisierente. Omdat er in de ogen van de rechter sprake is van opzettelijk handelen met fiscale onzuiverheid is de vergrijpboete terecht opgelegd.

Fiscale behandeling verdragsbijdrage op pensioen

[Hof Den Bosch 8 oktober 2025, ECLI:NL:GHSHE:2025:2782](#)

Een man woont in Duitsland en ontvangt inkomen uit Nederland. Op het inkomen zijn bedragen ingehouden. Bij de Nederlandse aangifte inkomstenbelasting geeft hij de ingehouden bedragen op als te verrekenen Nederlandse loonheffing. De inspecteur corrigeert de aangifte. De man is het hier niet mee eens en legt de zaak voor aan de rechter.

Het hof stelt dat het aan de man is om aannemelijk te maken dat er een voorheffing is geheven die verrekenbaar is met de aanslag. Omdat de man de ingehouden bedragen niet nader specificeert, maakt hij volgens de rechter niet aannemelijk dat hij premieplichtig is voor de volksverzekeringen in Nederland en dat van hem premies zijn geheven die voor verrekening in aanmerking komen. De rechter voegt daar nog aan toe dat verrekening ook niet aan de orde is als de ingehouden bedragen een verdragsbijdrage in de zin van [art. 69 Zorgverzekeringswet](#) zou betreffen (NB: de verdragsbijdrage wordt ook wel CAK-bijdrage of buitenlandbijdrage genoemd).

Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten

De Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten wordt verzorgd door Nationale-Nederlanden Bank en Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij.

Redactie

Gerda Lagarde – Margret Buitendijk – Ferd Beukers – Frits Turenhout – Ruben Stam

Wilt u opgenomen worden op de verzendlijst of wenst u de nieuwsbrief niet meer te ontvangen? Stuur dan een e-mail naar fja@nn.nl.

Voor eventuele onjuistheden aanvaarden wij geen aansprakelijkheid.

© 2025 Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten - Nationale-Nederlanden